

Bona Sforza d'Aragona
(1494–1557)

Legenda i rzeczywistość

20–21 kwietnia 2018,

SESJA NAUKOWA
PROGRAM

Bona Sforza d'Aragona (1494-1567). Legenda i rzeczywistość

Sesja naukowa

20-21 kwietnia 2018 r.

Królowa Bona Sforza, żona Zygmunta I Starego oraz matka ostatniego Jagiellona, Zygmunta Augusta, jest jedną z najsłynniejszych postaci kobiecych w dziejach Polski i Litwy. Równocześnie wokół jej życia i działalności narodziło się wiele kontrowersji. Królowa oskarżana była przez przeciwników politycznych o nadmierne zaangażowanie, a nawet o truciicielstwo. Z drugiej strony zawdzięczamy jej otwarcie na wzorce włoskiego renesansu w sztuce, literaturze, a nawet modzie.

Czarna legenda, która pojawiła się już za jej życia, przetrwała do naszych czasów, i to mimo licznych badań historyków i historyków sztuki, którzy starają się przedstawić wyważony i oparty o źródła obraz władczyni i jej działalności. Sesja *Bona Sforza d'Aragona (1494-1567). Legenda i rzeczywistość* będzie próbą zaprezentowania wyników najnowszych badań nad postacią królowej Bony i ukazania roli, jaką odegrała na polu polityki, kultury i obyczajów. Badacze z Polski i Litwy przedstawią m.in. kwestie związane z funkcjonowaniem dworu królowej, jej wpływem na życie polityczne, gospodarcze i kulturalne oraz politykę zagraniczną monarchii Jagiellonów.

Do udziału w konferencji, organizowanej przez Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum oraz Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie, dwie rezydencje z którymi blisko związana była królowa, zaproszono przedstawicieli wiodących instytucji akademickich (Instytut Historii Litwy, Uniwersytet Jagielloński, **Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II**, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wileński, Uniwersytet w Białymstoku) oraz muzeów (obok organizatorów także Zamek Królewski na Wawelu).

Sesji naukowej towarzyszyć będą warsztaty dla muzealników z polskich i litewskich instytucji kulturalno-muzealnych (18-19 kwietnia) oraz **dzień atrakcji** (22 kwietnia), podczas którego zaprosimy do udziału w: warsztatach plastycznych dla rodzin z dziećmi pt. *W pracowni renesansowego mistrza* (dzieci w wieku 8-12 lat), przedstawieniu teatralnym pt. *Bal u królowej Bony*; spotkaniu literackim pt. „A królowa Bona Zyguntowa żona...” – *literacki portret królowej*, wykładzie z cyklu *Przy królewskim stole* pt. *Od Neapolu do Warszawy, czyli podróż po renesansowej kuchni królowej Bony*, połączonym degustacją, pokazach musztry i strzelania z dawnej broni palnej w wykonaniu grupy rekonstrukcyjnej *Malleus Maleficarum* oraz sbandieratori (żonglerka chorągwiami)

w wykonaniu agencji artystycznej *Amatum*.

PROGRAM:

20 kwietnia 2018 r. (piątek)

9.00–9.30 Powitanie gości i otwarcie sesji

9.30–11.30 PANEL 1

- **prof. Wojciech Tygielski**, Uniwersytet Warszawski
„Bona ci dano na imię, a tyś złość wcielona...” Włoszka na polskim tronie – historia bez happy endu
- **prof. Marek Ferenc**, Uniwersytet Jagielloński
Królowa Bona w Krakowie
- **prof. Raimonda Ragauskienė**, Instytut Historii Litwy
Bona i Wilno: pobyty i działalność królowej w stolicy Wielkiego Księstwa Litewskiego

11.30–12.00 Przerwa kawowa

12.00–14.00 PANEL 2

- **prof. Ewa Dubas-Urwanowicz**, Uniwersytet w Białymstoku
Królowa Bona i Zygmunt I – dwie koncepcje funkcjonowania państwa?
- **prof. Eugenijus Saviščevas**, Uniwersytet Wileński
Kto wrócił Żmudź pod rządy Jagiellonów: Zygmunt I czy Bona?
- **prof. Genutė Kirkienė**, Uniwersytet Wileński
Bona Sforza i elita Wielkiego Księstwa Litewskiego

14.00–15.30 Lunch

15.30–17.30 PANEL 3

- **prof. Hieronim Grala**, Uniwersytet Warszawski
Bona Sforza i wschodni wymiar polityki jagiellońskiej
- **Szymon Brzeziński**, Uniwersytet Warszawski / Biblioteka Narodowa
Węgry w polityce królowej Bony (1539–1557)
- **prof. Ryszard Skowron**, Uniwersytet Śląski
Księstwo Bari i sumy neapolitańskie. Polsko-hiszpański spór o spadek po królowej Bonie

21 kwietnia 2018 r. (sobota)

9.00–11.00 PANEL 4

- **dr Agnieszka Januszek-Sieradzka**, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Bona Sforza i Barbara Radziwiłłówna między rzeczywistością a legendą
- **Rasa Leonavičiūtė**, Instytut Historii Litwy
Królowa sędzia: Bona i kultura prawna Wielkiego Księstwa Litewskiego
- **dr Jolanta Karpavičienė**, Muzeum Narodowe – Pałac Wielkich Książąt Litewskich / Uniwersytet

Wileński

Utalentowana ekonomistka: Bona Sforza a miasta i miasteczka Wielkiego Księstwa Litewskiego

11.00–11.30 Przerwa kawowa

11.30–13.30 PANEL 5

- **Stanisława Link-Lenczowska**, Zamek Królewski na Wawelu
Inwentarz pośmiertny królowej Bony
- **Marta Zdańkowska**, Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum
Modlitewnik królowej Bony ze zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie
- **dr Maria Molenda**, Fundacja Nomina Rosae, Nowy Sącz
Gonnelle, scuffie, camiscie, barrette – garderoba królowej Bony jako świadectwo kultury renesansu

13.30–14.30 Lunch

22 kwietnia 2018 r. (niedziela)

[Dzień atrakcji towarzyszący sesji naukowej](#)

ORGANIZATORZY

PARTNERZY ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W WARSZAWIE – MUZEUM

PARTNERZY STRATEGICZNI PROJEKTU NAUKOWEGO

PATRONI MEDIALNI

Source URL:

<https://www.zamek-krolewski.pl/strona/wyklady-konferencje-naukowe-debaty/726-bona-sforza-daragona-1494-1567-legenda-i>